L. 827.
S.

KURENDA SZKOLNA

za Miesiąc Listopad 1865 r.

№ 11.

L. 769
S.

Dekretem z dnia 15. Października b. r. do L. 26841 nadała W. c. k. Komisya Namiestnicza Joelowi Dembitzerowi suplentowi szkoły głównéj izraelskiéj na Kazimierzu posadę nauczyciela religii przy téjże szkole.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.
Kraków dnia 23. Października 1865.

L. 817.
S.

Nr. IX. Obwieszczenia konkursowe
wyjęte z kurendy Tarnowskiéj.

L. 1025. W celu obsadzenia posady nauczyciela i organisty patronatu prywatnego przy szkole parafialnéj w Zdzarcu, obwodu Tarnowskiego, z roczną płacą w ilości 150 złr. a. w. rozpisuje się konkurs z terminem do 25. Listopada b. r.

L. 1042. W celu obsadzenia posady nauczyciela i organisty patronatu prywatnego przy szkole trywialnéj w Dankowicach, obwodu Wadowickiego, z roczną płacą w ilości 176 złr. 83 kr. a. w. rozpisuje się konkurs z terminem do 25. Listopada b. r.

Ubiegający się o te posady, mają prośby własnoręcznie napisane i dokumentami opatrzone biskupiemu Konsystorzowi za pośrednictwem właściwéj Zwierzchności przedłożyć.

Tarnów dnia 12. Października 1865.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 5. Października 1865.

788.

S.

Przy odezwie W. c. k. Namiestnictwa Lwowskiego z dnia 18go października b. r. do L. 55245 nadesłane ogłoszenie konkursu na opróżnione dwa stypendya z fundacyi Andrzeja Żalchockiego, podaje się niniejszém do wiadomości publicznéj.

Nr. 70. Ogłoszenie Konkursu

na opróżnione dwa stypendya z fundacyi Andrzeja Żalchockiego.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego podaje niniejszém do wiadomości powszechnéj, iż z początkiem roku szkolnego 1865/1866 uwolnione zostały dwa stypendya o rocznych 105 złr. w. a. z fundacyi pod nazwą: „Andrzeja Żalchockiego fundusz edukacyjny, dla synów szlachty polskiéj.“

Uczniowie szkół początkowych od klasy I. normalnéj włącznie, tudzież uczniowie szkół wyższych, chcący ubiegać się o toż stypendyum, mają do dnia 15. Listopada 1865. podać prośby swe do Wydziału krajowego załączając wywód szlachectwa polskiego, metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa i ostatnie zaświadczenie odbytych nauk; nakoniec dowód, iż do szkół publicznych na piérwsze półrocze roku szkolnego 1865/1866 przyjętymi zostali.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

We Lwowie dnia 8. Października 1865. **Skarzyński.**

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 30. Października 1865.

L. 812.

S.

Podając do publicznéj wiadomości ogłoszenie konkursu nadesłane przy Odezwie W. c. k. Namiestnictwa Lwowskiego z dnia 26. Października b. r. do L. 57951 nie potrzebuje Konsystorz dodawać, że, gdyby się w któréj szkole znajdował uczeń noszący nazwisko fundatora stypendyum, tenże śpiesznie o niniejszém obwieszczeniu zawiadomionym być ma.

Nr. 57951. **Kundmachung.**

Zur Wiederbesetzung eines von Jacob Kulczycki gestifteten Familien-Stipendiums im Betrage jährlicher 145 Gulden ö. W. wird ein Konkurs bis Ende November 1865 ausgeschrieben.

Zu dieser Stiftung sind zunächst die unmittelbaren Blutsverwandten des Stifters des verstorbenen Landrechts-Präsidenten in Lemberg Jacob Kulczycki, in deren Ermangelung andere den Namen Kulczycki führenden Jünglinge — berufen.

Der Genuß des Stipendiums dauert vom Eintritt in die Normalschulen bis zur Beendigung der Rechtsstudien.

Diejenigen, welche sich um dieses Stipendium bewerben wollen, haben ihre mit dem Beweise der Verwandschaft mit dem Stifter, über ihr Alter, Moralität, Mittellosigkeit und mit dem Zeugniße über den Studienfortgang belegten Gesuche im Wege der vorgesetzten Lehranstalt innerhalb des Konkurstermins bei der k. k. Statthalterei einzubringen.

Von der k. k. Statthalterei.

Lemberg am 26. October 1865.

Z Konsystorza Jlngo Dyec. Krak.
Kraków dnia 5. Listopada 1865.

L. 681.

S.

Przy Odezwie W. c. k. Komisyi Namiestniczéj z dnia 12. Września b. r. do L. 21400 nadesłane rozporządzenie W. c. k. Ministerstwa Stanu z dnia 27. Lipca b. r. do L. 3559/St. M. podaje się w myśl pomienionéj Odezwy do wiadomości nauczycieli tutejszéj dyecezyi.

Abschrift des Staatsministerial-Erlasses vom 27. Juli 1865 Z. 3559/St. M. an die Statthalterei Commission Nach einer Eröffnung des Ministeriums des Aeußern haben Se. k. k. Apostolische Majestät mit a. h. Entschließung vom 20. Juli d. J allergnädigst anzuordnen geruht, daß das in dem a. h. Handschreiben vom 17. März 1853, dessen Inhalt mit dem Erlasse des vormaligen Ministeriums des Innern vom 2. April 1853 Z. 8740/586 bekannt gegeben wurde, erwähnte Einschreiten der k. k. Gesandtschaften, wegen Vermittlung der Einsendung literarischer und artistischer Produkte österr. Offiziere oder Beamten an fremde Regierungen, nicht ferner Platz zu greifen habe, sondern daß es jedem solchen Bittsteller selbst überlassen bleiben müsse, nach vorläufig eingeholter Erlaubniß von Seite der nach dem erwähnten a. h. Handschreiben hiezu berufenen k. k. Behörden sich an die Gesandschaft des betreffenden fremden Staates wegen Erlangung der Einsendungsbewilligung zu wenden. D. u. s.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 2. Listopada 1865.

L. 818

S.

Pytania konferencyjne na rok szkolny 1865/6.

A. Na szkoły główne.

1. Czy zapisywanie uczniów do klasy I. i pożegnanie takowych po ukończeniu klasy IV. jest rzeczą obojętną? (Rozprawka).
2. Kiedy rozpoczynać należy naukę o różnych gatunkach i przemianach głosek polskich?
3. Ilorakiém może być tłómaczenie książek niemieckich? Kiedy i dlaczego tłómaczymy dosłownie, kiedy w zdaniach, a kiedy tylko treściwie czyli ogółowo i t. p.?
4. Jakim sposobem można uprzyjemnić naukę rachunków pamięciowych? albo: Jakim sposobem można ułatwić pojmowanie ułamków dziesiętnych?
5. Der 65. Absatz aus dem dritten Lesebuche — Seite 109 „die Elektrizität" ist in sachlicher und sprachlicher Hinsicht praktisch zu behandeln.

6. Wymienić różne sposoby uprzyjemnienia wykładu — zatem i zainteresowania uczniów podczas nauki geografii (w kształcie rozprawki)
7. W jakim zakresie i według jakiéj metody wykładać należy naukę o zdaniach polskich?
8. Wie soll in der IV. Klasse das sogenannte Nacherzählen vorgenommen werden, wenn es nutzbringend und doch nicht zeitraubend sein soll? —

B. Na szkoły trywialne i dla szkoły głównéj w Chrzanowie.

1. Jakiemi środkami może nauczyciel zachęcić rodziców, dla szkoły obojętnych (osobliwie na wsi) do pilnego i regularnego posyłania dzieci do szkoły?
2. Czy nauczyciel traci na powadze, zajmując się pracą na roli lub w ogrodzie w godzinach wolnych od obowiązków dla szkoły przepisanych; lub będąc zaproszony na wesele albo inną jaką ucztę do domu gospodarskiego (prywatnego)? (Pytanie ma być opracowane w formie rozprawy).
3. Jakim sposobem może nauczyciel uprzyjemnić uczniom naukę rachunków z pamięci i na tablicy?
4. Rozwiązać następujące zadanie arytmetyczne i wykazać sposób praktycznego udzielenia tegóż: Ojciec przed śmiercią swoją rozdzielił pozostały majątek, wynoszący 8600 złr. między 4ech synów w ten sposób, iż A miał dostać o 100 złr. więcéj niż B, — B zaś o 150 złr. więcéj niż C, — a C o 350 złr. więcéj niż D. Ileż otrzymał każdy z osobna? —
5. Przesądy i zabobony dotąd jeszcze między ludem upowszechnione, niezaprzecznie przeciwne są wszelkiemu postępowi w oświacie; przeto jedném z głównych zadań naszych być powinno, aby takowe wykorzeniać. Jak może nauczyciel w téj mierze tak w szkole jak i poza szkołą działać skutecznie?
6. Ustęp 96. z II. książki do czytania: „Niektóre zjawiska w powietrzu" obrobić praktycznie w formie dyjalogu — wyciągnąć ztąd naukę moralną i wskazać wszelkie możebne prawidła dla życia praktycznego.
7. Jak może nauczyciel zapobiédz brzydkiemu nałogowi młodzieży wiejskiéj (a niekiedy i mało-miejskiéj) co do zrywania owoców

w cudzym sadzie i robienia szkody w polu — by rozbudzić w niéj notę szanowania cudzéj własności?

8. Jakie są znamiona, po których bez gruntownéj nauki łatwo można poznać grzyby jadowite, w celu ochronienia siebie i drugich od otrucia?

C. Dla szkół głównych panieńskich.

1 Jaki użytek zrobić można w sprawie nauki języka polskiego na klasę piérwszą z oddziału Elementarza: „Rzeczy do poglądu“?

2 Skoro obecnie w klasie drugiéj w przedmiocie języka niemieckiego obok Elementarzyka zaprowadzona jest „Książka do Czytania,“ czy podobna jest bez uszczuplenia innych przedmiotów obrobić dokładnie cały Elementarz polsko-niemiecki? — a jeżeli nie, natenczas ile z któréj części téj książki korzystniéjby było zostawić na IIIcią klasę.

3. Czyli tylko strona materyalna przemawia za nauką rysunków w szkole panieńskiéj?

4. Czyli stronę umiejętną, czyli téż praktyczną uwzględnić należy przy nauce rachunków w szkole panieńskiéj?

5. W jakich wypadkach może być wychowanie panienki w zakładzie prywatnym korzystniejszém, aniżeli w szkole publicznéj?

6 Es ist der praktische Vorgang bei der Behandlung des Lesestückes: „die Unschuld“ §. 79 im 2ten Lesebuche in sachlicher und sprachlicher Richtung aufzuweisen?

7. Welcher Unterschied ist zwischen der Verkürzung und Zusammenziehung der Sätze und in welchen Fällen die eine, oder die andere Form angewendet wird, dieß mag an mehreren Beispielen erläutert werden.

8. Jakie są znamiona po których bez gruntownéj nauki łatwo można poznać grzyby jadowite w celu ochronienia siebie i innych od otrucia?

L. 852.

S.

W. c. k. Komisya namiestnicza postanawia, ażeby c. k. Urzęda powiatowe w wszystkich sprawach do erekcyi szkoły się odnoszących za pośrednictwem Konsystorzów raporta składali.

Reskrypt ten z dnia 6. Listopada b. r. L. 30741 brzmi:

Nr. 30741. An das hochwürdige bischöfliche Consistorium in Krakau.

Die k. k. Bezirksämter werden unter Einem beauftragt in Hinkunft das erzielte günstige Resultat der Verhandlungrn wegen Errichtung neuer Schulen, Ergänzung der Dotation an bestehenden Schulen, Erweiterung der Schulen durch Sistemisirung neuer Lehrkräfte, sowie wegen Ein- oder Ausschulung der Gemeinden stets im Wege des betreffenden hochwürdigen bischöflichen Consistoriums, und bei evangelischen im Wege des betreffenden wohlehrwürdigen Seniorats bei israelitischen Schulen endlich unmittelbar der k. k. Statthalterei-Commission vorzulegen.

Gleichzeitig wird verordnet, wenn bei Schulverhandlungen Dotations-Urkunden verfaßt werden, den Verhandlungsakten nebst der Original-Dotations-Urkunde auch stets eine vidimirte Abschrift davon anzuschließen.

Dies wird dem hochwürdigen bischöflichen Consistorium mit dem Ersuchen mitgetheilt, das Ergebniß der diesartigen Verhandlungen der gründlichen Erwägung unterziehen und mit der eigenen Wohlmeinung gefälligst anher leiten zu wollen.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 15. Listopada 1865.

781.

S.

Trafia się, że ktoś zgubiwszy świadectwo szkolne żąda duplikatu świadectwa od dyrekcyi téj szkoły, do któréj uczęszczał. Bywają téż i wypadki nadużycia z świadectwami szkolnemi a takie wypadki mogłyby się często wydarzać, gdyby uzyskanie duplikatu było rzeczą łatwą.

Przewidując jedno i drugie, wydało Wysokie c. k. Ministerstwo Oświécenia pod dniem 25. Października 1859. do L. 13475/1283 rozporządzenie tyczące się wydawania duplikatów, które b. c. k. rząd krajowy krakowski pod dniem 16. Listopada 1859. do L. 31897 Konsystorzowi tutejszemu zakomunikował.

Pozporządzenie nadmienione, na język polski przełożone, podaje się do wiadomości i przestrzegania:

„W. c k. Ministerstwo Oświécenia nakazało dekretem z dnia 25. Października 1859. do L. 13475/1283, aby się w wydawaniu duplikatów świadectw po szkołach realnych i ludowych stósować do przepisów wydanych w tymże przedmiocie dla gimnazyów pod dniem 30. Kwietnia tegoż roku pod L. 4739.

Według osnowy przerzeczonych przepisów mają dyrekcye szkół realnych i ludowych celem uchylenia nadużycia z pomienionemi duplikatami to wiedzieć, że duplikaty świadectw nie mają być wydawane bez potrzeby, owszem dopiero wtedy, gdy uczniowie lub ich powinni wskażą urzędowy użytek, dla którego duplikatu żądają i taką przyczynę, którąby dyrektor szkoły za uzasadnioną uważał. Trzymając się tego prawidła a uczniom go przypominając przy obdzielaniu ich świadectwami, zapobiegnie się najpewniéj nadużyciu i lekceważeniu tych dokumentów ze strony uczniów.

Do wydawania tego rodzaju duplikatów nie potrzebują dyrekcye szkół upoważnienia od wyższéj Władzy.

W końcowym ustępie dekretu ministeryalnego wyżéj wspomnionego z dnia 25. Października powiedziano także, że w szkołach ludowych niema osobnéj taksy na wydawanie duplikatów świadectw.

O czém się Prześwietny Konsystorz do dalszego postąpienia zawiadamia. D. U. S.

Z Konsystorza Jlngo Dyec. Krak.

Kraków dnia 11. Października 1865.

ANTONI
Biskup Amatunt. i Wik. Apost. Krak.

X. Paweł Russek
Kanclerz.

Czcionkami Karola Budweisera w Krakowie.